

Kwartiermaken



Uitvoeringsplan

POLITIEKE AVOND

Inleiding

Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe gemeente Dijk en Waard van start.

Eerder is met de huidige raden gekeken of een ander vergadermodel naast het voorstel van de werkgroep “Werkwijze raad” bij kan dragen aan een nieuw begin. Dus geen werkwijze die opgebouwd is uit de elementen van de vorige raden. Hiermee is immers niet vanzelfsprekend het beste van twee werelden verenigd. Er is dan wel sprake van harmonisatie; dit hoeft nog niet te betekenen dat het samengaan harmonieus verloopt. Onderdeel van die oriëntatie was de inspiratiesessie die verzorgd werd door de voormalige griffier van Almere. Idealiter gaat een delegatie van de huidige raden her en der op werkbezoek. Dat was het afgelopen jaar niet mogelijk en inmiddels door de resterende periode niet haalbaar.

Recent was er een overleg met de lijsttrekkers. Tijdens een terugblik op de inspiratiesessie en al pratende over de start van Dijk en Waard werd door het merendeel van de aanwezigen een voorstel omarmd om vanaf het begin met een andere wijze van vergaderen te starten en niet eerst twee maanden met een tijdelijk model.

Twee argumenten zijn daarbij leidend: in de diverse alternatieve modellen is sprake van kortere doorlooptijden en het aantal besluitvormend vergaderingen in een vergaderjaar nemen aanzienlijk toe. Een nieuwe start helpt daarnaast bij het bouwen aan een nieuwe gezamenlijke cultuur en het formuleren van gedeelde waarden

Politieke avond

Tijdens de verkenning naar alternatieve vergaderwijzen kwam ook het model van de Politieke Avond in beeld. Gemeenten die daar al langer mee werken zijn bijvoorbeeld Nijmegen, Groningen, Wageningen, Gooise Meren, Ede en Lochem. Gemeenten variëren daarbij op het thema. Wel zijn er duidelijke overeenkomsten: Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming worden onderling scherp van elkaar gescheiden en ondergebracht in verschillende werkvormen. Daarmee ontstaat er meer ruimte voor agendering door raadsleden en inbreng van inwoners en andere belanghebbenden. Bij elke sessie is duidelijk wat het doel en de wijze van behandelen is. Er is sprake van maximaal twee parallelle sessies (kleine fracties kunnen immers een beroep doen op benoemde leden). Onderwerpen worden behandeld in een afgebakende tijd zodat iedereen weet wat, hoe en wanneer aan bod komt. Ook de rollen en verantwoordelijkheden van de deelnemers (raadsleden, inwoners, belanghebbenden, bestuurders, ambtenaren) worden duidelijke aangegeven in het bespreekvoorstel. Door de aard van zo'n avond kunnen in de beeldvormende fase allerlei werkvormen toegepast worden. Zo is er ruimte om het thema “sociaal domein” apolitiek te behandelen. Of op basis van de termijnagenda de participatie in te vullen en te organiseren. In dit model komt de raad van Dijk en Waard iedere 2 weken bij elkaar waardoor er vaart in de besluitvorming zit.

De andere week is beschikbaar voor fractieoverleg. Ook het college moet dus sturen op deze avonden. Daarmee ontstaat een relatief eenvoudig en zichzelf repeterend vergaderschema. Het aardige van dit vergadermodel is dat het in potentie meer dynamiek in zich heeft dan de traditionele vergadermodellen. Het sluit ook bij het uitgangspunt van het herindelingsadvies: “een sterke en innovatieve gemeente, waar iedereen telt en wordt gezien...”. Door de vrijheid in werkvormen is het mogelijk om de positie van de inwoners te versterken zonder het optuigen van hulpstructuren. In beeldvormende fase zijn gesprekken mogelijk tussen raadsleden, inwoners, wethouders en ambtenaren. Het gemeentehuis van Heerhugowaard zeker in combinatie met De Binding leent zich goed voor een politieke avond. Het is mogelijk om twee parallelle sessie te organiseren; er is ruimte voor “open tafels”, wandelgangencontacten en informeel overleg. Afhankelijk van de aard van het onderwerp is het mogelijk om op locatie te vergaderen. Dus niet alleen de inwoners naar de raad halen maar ook de raad naar de inwoners brengen. Dat past bij de ambitie om in een meerkernige gemeente om de volksvertegenwoordigende rol adequaat te vervullen.

Praktische invulling

Een keer per twee weken is er Polder Politiek (of een andere pakkende naam of gewoon Politieke Avond Dijk en Waard). De avond wordt ingevuld met tafels.

Gesprekstafels: deze zijn bedoeld is om informatie en feiten te verzamelen en uit te wisselen. “Disgenoten” zijn raadsleden, inwoners en andere belanghebbenden, wethouders en ambtenaren). Een gesprekstafel vervangt in voorkomende gevallen het inspreken in de raadsvergadering of commissie.

Discussietafels: deelnemers zijn raadsleden of burgerraadsleden en wethouders op uitnodiging, al dan niet met ambtelijke ondersteuning. Er is nog een optie tot meespreken. Dit geldt alleen in de gevallen wanneer dat niet mogelijk was tijdens een gesprekstafel mee te spreken. Er wordt gediscussieerd en gedebatteerd over een voorstel. De beeldvormende fase is afgerond dus geen technische vragen meer. Uitkomst is een advies aan de raad: hamerstuk (al dan niet met een stemverklaring) of een debatstuk aan de hand van moties en amendementen.

De raadsvergadering(besluitafel): Besluitvorming is opgeknipt in hamer- en debatstukken. Deelnemers zijn de raadsleden onder voorzitterschap van de burgemeester of plaatsvervangend voorzitter van de raad.

Er is een stevig **presidium**. Dit presidium vervult de o.a. rol van agendacommissie. Belangrijk is op basis van de termijnagenda tijdig de meespreektafels te plannen zodat gewenste invloed vooraan in het proces ingebouwd wordt. Dit presidium komt eens per twee weken op de donderdag na de politieke avond bij elkaar om de agenda voor de volgende cyclus vast te stellen. De stukken worden vervolgens vrijdag gepubliceerd. Daarnaast kan dit benut worden voor het bespreken van organisatorisch aspecten. De werkwijze is terug te vinden in het *concept-Reglement van Orde*. **Zie bijlage.**

Agendering

Op de agendering zit een strakke regie. Een agendaverzoek (**zie bijlage**) of burgerinitiatief wordt ingediend bij de griffie. De griffie overlegt zo nodig met de indiener over het verzoek. De griffie maak met behulp van het agendaverzoek een bespreekvoorstel(**zie bijlagen**). Dit bespreekvoorstel wordt samen met het agendaverzoek geagendeerd voor het presidium. Dat kan leiden tot bijstelling. Het bespreekvoorstel biedt alle deelnemers inclusief de voorzitter voldoende houvast en structuur en vervangt daarmee de geannoteerde agenda. De vergaderstukken worden samen met het bespreekvoorstel op vrijdag gepubliceerd voor de volgende politieke avond. Raadsvoorstellen en andere openbaren stukken worden na een collegevergadering direct in het RIS gezet zodat we de informatiestroom spreiden. Tot het moment van publicatie overigens alleen zichtbaar voor raadsleden en burgerraadsleden.

Technische vragen maken onderdeel uit van de beeldvorming en hoort dus thuis op een gesprekstafel of ze worden mondeling of schriftelijk gesteld. Dat proces en de daaraan verbonden afspraken worden nog uitgewerkt. Onderwerp van discussie kan b.v. zijn of men de vragen n.a.v. het fractieoverleg stelt of juist de antwoorden wil meenemen naar het fractieoverleg.

Facilitering en randvoorwaarden

Discussietafels en de raadsvergaderingen zijn openbaar en worden live gestreamd.

Gesprekstafels zijn meestal openbaar. Het presidium bepaalt welke gesprekstafels live uitgezonden worden. Bijeenkomsten waar inwoners aan deelnemen worden altijd uitgezonden, maar technische sessies bijvoorbeeld niet altijd.

De fracties krijgen per fractie een “eigen” ruimte in het gemeentehuis die buiten kantooruren (nu nog tot zaterdagmiddag 17 uur) zonder reservering beschikbaar is voor overleg.

Tafelvoorzitters hebben een (herhalings)training gehad.

Evaluatie

Na een half jaar wordt de werkwijze geëvalueerd.